

עפ"ג 62526/03/16 - יצחק גוזלן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 62526-03-16 גוזלן נ' מדינת ישראל
לפני: כב' הנשיא אברהם טל - אב"ד
כב' השופטת זהבה בוסתן
כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין
המערער יצחק גוזלן
נגד מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר הדין בת"פ 34399-08-14 (בימ"ש שלום ברחובות) שניתן לאחר שהמערער הורשע על פי הודאתו בעובדות שלושה כתבי אישום.

בת"פ 34399-08-14, הורשע המערער בעובדות כתב האישום המתוקן בחמישה אישומים. 6 עבירות של סחר בסמים מסוכנים, 2 עבירות של אספקת סמים מסוכנים ובעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית.

בת"פ 27073-02-15, הורשע המערער בהפרת הוראה חוקית, בנהיגה בזמן פסילה וללא ביטוח.

בת"פ 5942-12-13 (בית משפט לתעבורה בתל-אביב), הורשע המערער בנהיגה בשכרות.

2. המערער נידון לעונשים הבאים:

א. 37 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו, הכוללים 30 חודשי מאסר בפעול בגין התיק העיקרי והפעלת 7 חודשי מאסר משני מאסרים מותנים באופן חופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר העיקרי.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים שהיא פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירה על פקודת הסמים המסוכנים שהיא עוון, או כל עבירה אחרת בה הורשע.

ד. קנס בסכום של 3,500 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

ה. פסילה מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שנה בפועל, שתחילתה מיום שחרורו ממאסר. הופעלו פסילת רישיון מותנית בת 6 חודשים מתיק 2228/08/12 של בימ"ש שלום רחובות ופסילת רישיון מותנית בת 4 חודשים מתיק בימ"ש לתעבורה פתח תקוה 7262/05/10.

סה"כ ירצה המערער פסילה בפועל לתקופה של 18 חודשים.

ו. 10 חודשי פסילת רישיון על תנאי לשלוש שנים, שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה בשכרות.

3. עפ"י עובדות האישום הראשון בת"פ 34399-08-14, ביום 14.8.2014 סמוך לשעה 23:45 הגיעו מרק נטנוב ואחר, שזהותו ידועה, לבית המערער. מרק נטנוב נתן למערער 200 ₪ ובתמורה קיבל מהמערער 2.2190 גרם נטו חשיש.

עפ"י עובדות האישום השני, שבוע עובר לאישום הראשון, במועד שאינו ידוע, סיפק המערער למרק נטנוב חשיש במשקל לא ידוע.

עפ"י עובדות האישום השלישי, ביום 14.8.2014, סמוך לשעה 22:32, הגיע אהרן משה לבית המערער, נתן למערער 100 ₪ ובתמורה קיבל מהמערער 1.16 גרם נטו קנבוס. מספר חודשים עובר למועד הנקוב, ב-4 הזדמנויות שונות, בביתו, מסר המערער לאהרן בתמורה לסכומי כסף, חשיש במשקל לא ידוע.

עפ"י עובדות האישום הרביעי, במהלך תקופה של כ-4 חודשים עובר ליום 17.8.2014, במספר הזדמנויות, בשעות אחר הצהריים בביתו, סיפק המערער ליצחק אלקולומבירה חשיש במשקל לא ידוע וללא תמורה.

עפ"י עובדות האישום החמישי, ביום 5.8.2014, סמוך לשעה 00:30, הגיעו בלשים לבית המערער לבצע חיפוש ובחיפוש בבית נמצאו על השידה בחדר השינה של המערער, בתוך נרתיק למשקפיים 35.07 גרם נטו קנבוס, סמוך לנרתיק משקל דיגיטלי קטן, בתוך השידה, במגירה העליונה, 85.74 גרם נטו חשיש ובמסדרון, סמוך לשירותים, 3.47 גרם נטו חשיש.

בת"פ 27073-02-15 הורשע המערער בהפרת תנאי מעצר בית כאשר הוא נתפס נוהג ברכב ברחובות, כשהוא פסול מנהיגה וללא פוליסת ביטוח.

בת"פ 5942-12-13 הורשע המערער בנהיגה בשכרות כשהוא נתפס נוהג שיכור ברכב, לאחר שנבדק.

תסקירי שרות המבחן

1. מתסקיר שירות המבחן מיום 14.06.15 עולה שהמערער הוא בן 28, רווק, מתגורר עם אמו, בתנאי מעצר בית חלקי. הוא סובל מבעיות בריאותיות. בגיל צעיר הוא נפגע קשה בתאונת דרכים ונעדר מלימודיו למשך שנה. לאחר מכן, הוא התקשה להשלים את הפערים הלימודיים, נשר מבית הספר לאחר 9 שנות לימוד ולא גויס לצבא עקב עבר פלילי ומוטיבציה נמוכה.

המערער מתקשה להתייבב תעסוקתית ולנהל אורח חיים עצמאי בנפרד מהוריו, שתומכים בו כלכלית, וצבר חובות לרשויות ולגורמים בשוק האפור.

בשנת 2011 הופנה המערער למרכז יום להתמכרויות "חוסן". המערער לא השתמש בסמים כשנה וחצי, שיתף פעולה עם גורמי הטיפול השונים. אולם, לאחר מכן, חלה נסיגה במצבו.

המערער הופנה שוב בקשר לעבירות הסמים למרכז "חוסן" אך לאחר כחצי שנה הוא הפר הוראה חוקית, נפתח נגדו תיק נוסף והוא נפלט מההליך. לאחר מכן הוא שולב בטיפול פרטני והחל לשתף פעולה, אך שירות המבחן סבר שהוא זקוק לטיפול אינטנסיבי בקהילה סגורה והמערער הביע נכונות להתגייס לטיפול כזה.

2. במהלכה של תקופת הדחייה המערער הביע אמביוולנטיות באשר להליך הטיפול הנדרש וועדת אבחון הסיקה שהוא זקוק לטיפול אינטנסיבי בקהילה, לאור שני טיפולים שעבר בעבר ללא הצלחה, אלא שהמערער החליט שהוא אינו מעוניין בטיפול כזה, שכן לטעמו שיקומו בא לידי ביטוי בכך שהוא יוצא לעבודה.

שירות המבחן סבר שהטיפול הפרטני שעבר המערער מהווה רק מענה חלקי לקישיו והתכנית הטיפולית התואמת את רמת הסיכון הנשקפת ממנו היא קהילה טיפולית אך מאחר והוא לא מעוניין בכך, הוא לא בא בהמלצה.

3. למרות האמור בתסקיר זה, ביקש המערער לשוב לשירות המבחן וציין כי הדברים שנאמרו בתסקיר לא נאמרו מפיו וכי הוא עומד על כך שהוא הצהיר בפני שירות המבחן כי הוא מסכים לקבל טיפול בקהילה טיפולית. ניתנה ארכה נוספת, ומהתסקיר עולה כי נעשתה עם המערער הכנה ממושכת לקראת קהילה, כאשר כל העת הוא הביע אמביוולנטיות באשר לכך ובאשר ליכולתו לעמוד בתנאי טיפול כזה.

תואם עבור המערער ראיון קבלה בקהילה, אך הוא שינה את דעתו והודיע כי אינו מעוניין בטיפול כזה.

4. לאחר הדיון בבית המשפט תואם למערער ראיון נוסף בקהילה, אליו הגיע, אך אמר שאינו מעוניין להשתלב בטיפול. עם זאת, הוא ממשיך לשתף פעולה באופן מלא בטיפול הפרטני ואף מפיק ממנו תועלת, בהתקדמות איטית והדרגתית.

שירות המבחן סבר שהמערער זקוק למענה אינטנסיבי יותר, אך התייחס בכל זאת לטיפול שעבר ולכך שלא הסתבך בעבירות נוספות וסבר כי הטלת עונש מאסר בפועל עלולה לגרום להתדרדרות במצבו. על כן המליץ שירות המבחן כי עונש המאסר המותנה יופעל בדרך של עבודות שירות בעוד עונש מאסר מותנה נוסף בן 7 חודשים יוארך.

גזר דין

1. אין להקל ראש בעבירות הסמים בהן הורשע המערער שכן חומרתן רבה ומידת פגיעתן בערך המוגן של הגנה על שלום הציבור ממשית.

עבירות של נהיגה בזמן פסילה ובשכרות פוגעות בשלטון החוק ויש בהן משום מסוכנות רבה לנוסעי הרכב עצמו ולכלל המשתמשים בדרך.

בעבירה של הפרת הוראה חוקית יש כדי לפגוע בשלטון החוק ובאכיפתו ויש בה משום זלזול בהוראות בית המשפט.

2. מתחמי הענישה אשר הוצגו על ידי התביעה ראויים. מעשיו של המערער מעידים עליו שלא מדובר במעידה חד פעמית, אלא בדפוס התנהגות. גם אם אין מדובר בכמויות גדולות של חשיש, אין להקל בכך ראש כלל ועיקר. נזקה של תופעה זו קשה הן לפרט והן לחברה כולה ויש במעשים אלה כדי לחטוא ולהחטיא.

בנוסף לסחר בחשיש, המערער החזיק בחשיש שלא לצריכה עצמית בכמות בלתי מבוטלת כלל ועיקר ובמשקל דיגיטלי, ואף בכך יש ללמד על דפוסי התנהגותו ואורחות חייו.

3. משנה חומרה יש לראות בעברו הפלילי של המערער, יליד 1986, שלחובתו 8 הרשעות קודמות, מהן שתיים בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים, האחרונה שבהן משנת 2012 בגין צירוף של מספר תיקי חקירה בעבירות לפי פקודת הסמים. גם עונש מאסר מותנה שהוטל על המערער לא הרתיע אותו והוא שב לסורו.

עברו הפלילי התעבורתי של המערער מכביד למדי וכולל הרשעה בנהיגה בשכרות, בגינה תלוי ועומד נגד המערער עונש מאסר מותנה בן 7 חודשים, שאף בו לא היה כדי להרתיע אותו.

4. בעוד ההליכים בתיק זה תלויים ועומדים, הפר המערער הוראה חוקית שניתנה על ידי בימ"ש, תוך שהוא נוהג ברכב, בזמן שהוא פסול מלנהוג.

יש בהתנהגות זו משום מסוכנות רבה וכדי להוכיח כי מורא החוק אינו על המערער. בנוסף, הורשע המערער בנהיגה בשכרות, שאין צורך להכביר מילים על המסוכנות הטמונה בה.

5. לזכות המערער יש לזקוף את הודאתו באשמות ואת החיסכון בזמן שיפוטי, כמו גם את צירוף התיקים התלויים ועומדים נגדו. יש לתת משקל להליך הטיפולי אותו עובר המערער, הגם שסרב לעבור את ההליך הטיפולי עליו המליץ שירות המבחן ולו הוא נזקק על מנת להפחית את הסיכון הנשקף ממנו.

6. לא ניתן לקבל את המלצת שרות המבחן, ולו מטעמים משפטיים שאינם עולים בקנה אחד עם הארכת עונש מאסר מותנה לצד הפעלת עונש מאסר מותנה. ההמלצה לא עולה בקנה אחד עם כלל הנסיבות האופפות את העבירות בהן הורשע המערער ועם האינטרסים הציבוריים.

תסקיר המבחן שהוגש במהלך הדין בערעור

1. המערער ממשיך את הטיפול הפרטני במרכז "חוסן" אותו החל בדצמבר 2015. הוא מגיע בקביעות למפגשים, מוסר בדיקות שתן נקיות מסמים ומזה חודשיים עובד עם קרוב משפחתו.

2. המערער מגלה נכונות ופתיחות לבחינה עצמית, מסגל לעצמו מיומנויות וכישורי חיים לקראת אורח חיים יצרני ועצמאי וחל שיפור ביכולתו לדחות סיפוקים.

3. שירות המבחן התרשם בפגישותיו עם המערער שהוא נעזר בגורמי המקצוע לקידום מצבו, מודע לקשייו הרגשיים ולדפוסי חשיבתו הבעייתיים והוא בעל שאיפות נורמטיביות.

4. לאור סיכויי שיקומו של המערער ושילובו המוצלח בטיפול הפרטני, ובשל חוסר היכולת המשפטית להאריך את המאסר על תנאי, ממליץ שירות המבחן להפחית מתקופת המאסר ולשלב את המערער במהלך מאסרו באגף שיקומי.

דו"ח העו"ס מהיחידה לטיפול בהתמכרויות

1. המערער החל לגלות אחריות לקשר הטיפולי הפרטני, מבין את הקשיים הילדותיים והתלולתיים והחל לקחת אחריות על חייו. הוא עובד ושומר על סדר יום.

2. הקשר הטיפולי עם המערער התהדק בשנה האחרונה, הוא מחויב ומשתף, נמצא בזוגיות רצופה, החל לבחון אפשרויות תעסוקה בעתיד וזקוק לליווי ותמיכה.

3. המערער התבגר, מודעותו ויכולת ההתבוננות הפנימית שלו התפתחו ומאסרו עלול לפגוע בהליך הטיפול שיעבר.

נימוקי הערעור

1. בית משפט קמא השית על המערער עונש מאסר בפועל של 37 חודשי מאסר, שהוא עונש מאסר בלתי מידתי החורג ממדיניות ענישה הולמת ואינו מאזן ומשקלל כהלכה בין חומרת העבירות מחד לנסיבותיו האישיות ולהליך השיקומי מאידך.

2. בית משפט קמא לא נתן משקל הולם לנסיבות כתבי האישום בהם הודה המערער:

א. לגבי תיק הסמים - מדובר בסחר בכמויות קטנות בחשיש ותמורת סכומי כסף מועטים. גם הכמות שנתפסה בביתו של המערער הייתה קטנה ומלמדת על סחר בכמויות זעירות.

שני אישומים מתוך הארבעה דנים בהספקת חשיש ללא תמורה וללא משקל ידוע.

האישום הרביעי עוסק בבן דוד של המערער והבסיס הראייתי הוא דברי המערער, ששיתף פעולה עם המשטרה.

ב. לגבי תיק התעבורה - מדובר בכמות אלכוהול שאינה גבוהה (360 מיקרו גרם), כשבדיקת המאפיינים שנערכה למערער הייתה תקינה.

ג. לגבי תיק הפרת ההוראה החוקית - מדובר בהפרת הוראה ללא עבירה פלילית נלווית, כשמהערער יצא מביתו כדי להביא לחברתו, שעברה באותו יום ניתוח, משככי כאבים.

3. בית משפט קמא לא נתן די משקל להודאה ולקידחת האחריות של המערער, תוך צירוף כל תיקיו לצורך פתיחת "דף חדש".

4. בית משפט קמא לא נתן די משקל לתנאים המגבילים בהם שהה המערער, להליך השיקומי שבו החל, לעבר הפלילי שאינו מכביד ולעובדה שלא ריצה מעולם מאסר מאחורי סורג ובריוח. בגין הפרת ההוראה חולטו 2500 ש" מהפיקדון שהפקיד המערער וכל ההקלות שהיו במעצר הבית בוטלו.

5. היה מקום להתחשב בכך שבמשך 14 חודשים היה המערער בהליך שיקומי במרכז "חוסן", שהוא מרכז יום לגמילה מסמים. מאסר ממושך יגדע את ההליך השיקומי הממושך של המערער ויסכל את

היכולת להטיל עליו צו מבחן.

6. בית משפט קמא לא אימץ את המלצות שרות המבחן ולא נתן די משקל לנסיבותיו האישיות של המערער.

7. במהלך הדיון בפנינו טען ב"כ המערער שמאסרו של המערער יוריד לטימיון את כל ההשקעה שהשקיע בטיפול במשך שנתיים.

לטענתו, נסיבות ביצוע העבירות ע"י המערער לא חמורות וקיימת אפשרות משפטית לקבל את המלצתו הראשונה של שירות המבחן, במיוחד כשמדובר במאסר ראשון, ואין לו עבר פלילי בסחר בסמים.

ב"כ המערער טען שקבלת הערעור תהווה מסר חיובי גם למטופלים אחרים.

תגובת המשיבה

1. המערער סחר בסמים, פעמיים תמורת כסף, וסיכן את הציבור בנהיגתו בשכרות ובזמן פסילה, כשהוא מפר מעצר בית ולא ניתן לתת בו אמון.

2. המערער התחיל בהליך טיפולי, הפסיק אותו, חזר להשתמש בסמים והתנהגותו מול שירות המבחן מעלה סימני שאלה.

3. המערער לא עשה שינוי קיצוני, יש נגדו תיק תלוי ועומד בגין נהיגה בשכרות ובזמן פסילה ועבירותיו החמורות מצדיקות הרתעה ועונש מכביד.

דין והכרעה

1. מעשיו של המערער, כפי שהם מתוארים בכתב האישום בתיק העיקרי ובתיקים המצורפים, מלמדים על הפגיעה המשמעותית שפגע בבריאותם של אחרים, כשמכר וסיפק להם חשיש ובסיון בו העמיד את המשתמשים בדרך כאשר נהג שיכור ופסול מלנהוג.

2. אין בנסיבות הקשורות בביצוע המעשים, כפי שעמד עליהן ב"כ המערער בהודעת הערעור ובטיעונו בפנינו, כדי להצדיק הטלת עונש מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות או הארכת המאסר על תנאי. כך במיוחד כאשר עונש מאסר על תנאי לא הרתיע את המערער לעבור עבירות, הוא הפר מעצר בית ולאור

עברו הפלילי.

3. בימ"ש קמא התחשב בכל הנסיבות המקלות והאישיות שתוארו בתסקירי שירות המבחן שהיו בפניו וצורפו להודעת הערעור, כאשר באותו שלב סירב המערער להשתלב בקהילה טיפולית ונוכח כישלון ההליך הטיפולי הקודם שעבר המערער במרכז "חוסן" בשנת 2011 ולא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית לגביו.

4. מהאמור לעיל עולה שעונש המאסר שהוטל על המערער ע"י בימ"ש קמא היה עונש ראוי בהתחשב בכל הנסיבות לחומרה ובכך ששירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית במערער. לא היינו מקלים בעונש אלמלא השינוי שחל במערער בעקבות המשך השתתפותו החיובית בטיפול הפרטני החל מסוף שנת 2015, כמתואר בתסקיר המבחן שהוגש במהלך הדיון בערעור ובחוו"ד העו"ס, שלא היו בפני בימ"ש קמא.

5. חרף האמור לעיל, אין בשינוי שחל במערער כמתואר בתסקיר ובחוו"ד העו"ס, ובהיותו עובד וחי בזוגיות, כדי לפטור את המערער מריצוי מאסר מאחורי סורג ובריח, גם אם מדובר במאסר ראשון שיקטע את ההליך הטיפולי בפיקוח שירות המבחן, זאת נוכח השיקולים לחומרה שנשקלו ע"י בימ"ש קמא במידה ראויה שמקובלת גם עלינו.

עם זאת, יש באמור לעיל, מבלי להמעיט במשקלם של השיקולים לחומרה, כדי להקל במשך המאסר בפועל שהוטל ע"י בימ"ש קמא.

5. לאור כל האמור לעיל, אנו קובעים שהמערער ירצה 27 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

יתר חלקי גזה"ד בת"פ 14-08-34399 (בית משפט השלום ברחובות) יעמדו בתוקפם.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית סוהר הדרים, ביום 3.1.17 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות ופסק הדין של בית משפט זה.

על ב"כ המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

התנאים שנקבעו לעיכוב ביצוע עונש המאסר יעמדו בתוקפם עד להתייצבות המערער לריצוי עונשו.

ניתן היום, כ"א חשון תשע"ז (22 נובמבר 2016) במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, נשיא
אב"ד